

πεταλωτής

Τετάρτη, 4 Ιουνίου 2014
12:16 μμ

Σημασία

Πεταλωτής ή πεταλάς

Αυτός που πεταλώνει ιπποειδή (άλογα μουλάρια, γαϊδούρια)
Τις περισσότερες φορές ήταν και σιδεράς γενικής χρήσης.

Ξενόγλωσσα

Αγγλικά Farrier

Ιταλικά maniscalco

Γαλλικά maréchal ferrant

Εγκυκλοπαιδικά

Το πέταλο τίθεται ήδη από τον 5 π.Χ. αι παράλληλα με το [ιπποσάνδαλον](#) το οποίο αργότερα εκτοπίζεται οριστικά.

Αγγλικά horseshoe

Ιταλικά ferro di cavallo

Γαλλικά fer à cheval

Ετυμολογία

Το πέταλο ετυμολογείται από το αρχ. επίθετο πέταλος, -ον [ενν. έλασμα] < δισύλλ. Θέμα πετα· τού ρ. πετάννυμι (βλ. λ. πετώ) παράγ. επίθημα ·αλο(ν).

πέταλος. Ιων. πέτηλος "άναπεπταμένος, πλατύς, έχων πλήρη ανάπτυξιν"^{169.321}

Το φύλλο του φυτού και του άνθους.

Ομορριζα πετασσος : πλατύγυρο καπέλο, παραπέτασμα κουρτίνα, πεταλισμος καταδίκη σε εξορία με την αναγραφή του ονόματος του εξοστρακιζόμενου σε φύλλα ελιάς, πεταλίδα, πετάλιο

Συνώνυμα

Πεταλάς

Ο όρος απέκτησε ιδιαίτερη σημασία μετά την κατοχή. Επειδή όμως υπάρχουν πάμπολλοι με το επώνυμο "Πεταλάς" συμπεραίνω πως είναι ο κατασκευαστής πετάλων, ο πεταλωτής.

Παρατσούκλι που δόθηκε από τον ελληνικό λαό στους εν υπηρεσία περιπολούντες γερμανούς στρατιώτες της Κομμαντατούρ (δλδ του κατά τόπους Φρουραρχείου / Διοικητηρίου) στη διάρκεια της Κατοχής. Το προσωνύμιο προέκυψε από το μεσαιωνικής προέλευσης μεταλλικό διακριτικό (ringkragen), του οποίου το σχήμα θύμιζε αλογίσιο πέταλο και το οποίο έφεραν τα εν λόγω κτήνη στο στήθος

(βλ. σχετικά και Η. Πετρόπουλου Η τραγιάσκα, εκδ. Πατάκη).

Εδώ πληροφορούμαστε ότι υπήρξαν και ελληνικής κατασκευής και προελεύσεως πεταλάδες, εποχιακοί βοηθοί σερίφη στο Φαρ Ουέστ ένα πράμα (Ψέματα! Αυτά τα ένδοξα χώματα δεν έχουν βγάλει ούτε Εφιάλτες, ούτε γραικύλους, ούτε νενέκους, ούτε Ράλληδες).

Υπήρχαν διαφόρων ειδών πέταλα, αναλόγως της μονάδας / υπηρεσίας στην οποία ανήκε το πεταλωμένο γομάρι. Εννοείται ότι τους πεταλάδες της Feldgendarmarie (δλδ της Στρατονομίας) τους αντιμετώπιζαν με φόβο, μίσος και απέχθεια και οι ίδιοι οι γερμανοί στρατιώτες, γεγονός που δεν βλέπω γιατί θα έπρεπε να μας αφορά.

Slang.gr

Τραγουδι

Η σούστα

Για να βρεις κυρά μου γούστα
πάμε τσάρκα με τη σούστα
να κρατάς το χαλινάρι
όλο σκέρτσο και καμάρι

Τάκα τάκα τάκα τα **πεταλάκια**
ντρίγκι ντρίγκι ντρίγκι τα κουδουνάκια

Ποιηση

Αλλά, βρε αδελφέ, πώς να το κάνουμε, κάποτε ήπιαμε μαζί κρασί,
Χωθήκαμε στην οδό Αρριανού κυνηγημένοι από τους πεταλάδες,
Φιλήσαμε τα ίδια κορίτσια, αλλάξαμε σύνθημα και παρασύνθημα
Μανωλης Αναγνωστάκης - Αισθηματικό διήγημα

Εικόνες

Ιπποσάνδαλον

Ο προγονος του πετάλου

ΠΗΓΗ

Διακριτικά των πεταλάδων

ringkragen

Αγγλικά gorget από το Γαλλικό gorgete υποκοριστικό του gorge : λαιμός, ελλ. προστήθιον

Προληψεις και δεισιδαιμονίες

Οι δεισιδαίμονες ναυτικοί πιστεύουν ότι κάρφωμα ένα πέταλο στο κατάρτι θα βοηθήσει το σκάφος τους αποφύγει τις καταιγίδες.

Το Κάρφωμα ενός πέταλου σε μια πόρτα λεγεται οτι αποκρούει τα κακά πνεύματα ή φέρνει καλή τύχη.

Τα πέταλα θεωρείται η πιο αποτελεσματικό φυλακτο που φερνει γούρι . Μια κοινή παράδοση είναι ότι εάν ένα πέταλο είναι κρεμασμένα σε μια πόρτα με τις ακρες προς την κορυφή (όπως στην εικόνα) , τότε θα φέρει καλή τύχη . Αλλά αν οι ακρες κλίνουν προς τα κάτω , θα φέρει γρουσουζιά . Ωστόσο, οι παραδόσεις διαφέρουν σε αυτό το σημείο είναι αν θα πρέπει να είναι καινούριο ή μεταχειρισμένο, αν βρέθηκε ή αγοράστηκε , και αν μπορείς να το αγγίζεις .

Σε ορισμένες παραδόσεις , κάθε ωφέλιμη ή επιζήμια επίδραση μπορεί να επηρεάσει μόνο τον ιδιοκτήτη του πετάλου , και όχι το πρόσωπο που το κρέμασε στην πόρτα . Έτσι, αν ένα σίδηρο κλαπεί , ή απλώς βρεθεί, θα είναι ο ιδιοκτήτης , και όχι το άτομο που το βρήκε ή το έκλεψε , που θα λάβει την καλή ή κακή τύχη . Άλλες παραδόσεις απαιτούν ότι το πέταλο πρέπει να βρεθεί για να είναι αποτελεσματικό .

Η προέλευση αυτής της παράδοσης είναι ο θρύλος του Αγίου Dunstan , ενός σιδερά που έγινε Αρχιεπίσκοπος του Καντέρμπουρυ κατά το έτος 959. Καρφωσε ένα πέταλο στην οπλή του διαβόλου , ενώ του ζητήθηκε να πέταλώσει το αλογο του . Ο διάβολος απελευθερώθηκε μόνο αφού υποσχέθηκε να μην εισέρχεται σε έναν χώρο που προστατεύεται από ένα πέταλο στην πόρτα .

Σύμφωνα με άλλες πηγές, η προληψη οιτου πέταλο φερνει για καλή τύχη και δρα κατά της βασκανιας αποδίδεται το σχήμα του που παριστανει,(ΣΣ με καποια δόση φαντασιας), ένα γυναικειο αιδοιο. Ηταν κοινή πεποίθηση ότι το κακό μάτι και ο σατανας θα μπορούσε εύκολα να στρεψει την προσοχη του στο σεξουαλικό πειρασμό και έτσι δεν θα μπει στο σπίτι μπροστά από το οποίο είχαν αναρτησει οι κάτοικο το εν λόγω αντικειμένο . Κατά τον Μεσαίωνα , συχνά

στις προσόψεις των εκκλησιών και οι πόρτες τους απεικονίζουν ανάγλυφα με σαφή μορφή γυναικείων γεννητικών οργάνων, ακριβώς για να αποσπασουν την προσοχή των δαιμόνων και των κακών πνευμάτων αυτά τα χαρακτηριστικά απομακρύνθηκαν συν τω χρόνω .

Φρασεις

Μια στο καρφί και μια στο πέταλο

Εννοείται μια σφυριά,ένα κτυπημα. Επιπληξη και των δυο αντιμαχομενων.

Γάτα με πέταλα

(ως χαρακτηρισμός) πρόσωπο πανέξυπνο, που καταλαβαίνει τα πάντα και δύσκολα ξεγελιέται .

Τίναξε τα πέταλα

Πέθανε. Επειδη τα ζωα τινάζουν τα ποδια τους κατα τον επιθανατιο σπασμο.

Συν. Εννοείται : τα τιναξε ή τα [τσιτώσε](#) ή τα τεντώσε [εδω εννοεται τα ποδια]

Στα Αγγικα kick the bucket κλωτσησε τον κουβα. Οι αυτόχειρες πηγαιναν στο σταβλο, πατουσαν στον κουβα για το ποτισμα των ζωων και βαζαν τη θηλια στο λαιμο και μετα κλωτσουν τον κουβά ... συνέχεια είναι προβλέψιμη!